

Előfizetési díj.
Videkre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 15 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy óra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS
„KELET”
politikai és közgazdasági napilap
1875. második félévére

A „Kelet” előfizetési ára:
Félévre 8 frt
Negyedévre 4 „
Egy óra 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Stein János
„Kelet” kiadója.

A kolozsvári tud. egyetem egyik életkérdése.

(Ajánlva különösen az erdélyreai képviselőknék.)

II.

Egyetemünk működését kedvező auspiciumok közt kezdette meg. Bizonyítják azt a számok. Az 1872/3 tanév 1. félében volt összesen a jogtud. karban 173, az orvostudományiban 27, a bölcsészeti-ben 21, a természettudományiban 32, gyógyszerész 5 stb. a 2. félévben jogtud. 158, orvostud. 28, bölcsészeti 16, természettud. 26, gyógyszerész 5; az 1873/4 tanév 1. félében volt jogtud. 154, orvostud. 46, bölcsészeti 43, természettud. 52, gyógyszerész 11; a 2. félében jogtud. 145, orvostud. 41, bölcsészeti 39, természettud. 16, gyógyszerész 18; az 1874/5 tanév 1. félében volt jogtud. 170, orvostud. 51, bölcsészeti 55, természettud. 66, gyógyszerész 24; a 2. félében jogtud. 163, orvostud. 48, bölcsészeti 52, természettud. 64, gyógyszerész 26. Tartsuk ezen számokkal szemben a budapesti egyetem következő számait: a jogtudományi kar hallgatóinak száma a múlt század két

utolsó évtizedében 79—153, e század első negyedében 98—225; másodikában 141—391 közt állott, tulajdonképeni jelentékeny növekedése 1860/1-től számítható mikor is a számok 65-től fokozatosan növekednek évről évre, s 1871/2-ben (a kolozsvári felállítás előtt) 1316 volt s azóta is növekszik.

Az orvostudományi kar hallgatóinak száma a múlt század utolsó két tizedében 27—51 közt, a jelen század első negyedében 50—100, másodikában 180—415, 1850—70-ig 190 és 273 közt lebegett, 1860—70-ig 223—485 közt állott.

A bölcsészeti kar hallgatóinak száma a múlt század két utolsó tizedében 143—254, a jelennek első negyedében 170—588, a második negyedében 278—619 közt ingadozott, az ötvenes években — nem lévén Pesten tanárviszsgáló bizottság — jelentékenyen csökkent s csak 1860/1-től kezdve nőtt fokozatosan: 92, 126, 127, 135, 154, stb. 1867/8-ban elérte a 212-t, de még 1871/2-ben is csak 203 volt.

Nincsen tehát legkisebb okunk sem panaszkodni a tanulók létszáma felett s bizonyára minél jobban lesz az egyetem felszerelve, minél észrevehetőbb lesz működésének eredménye, annál inkább fog a hallgatók száma évről évre szaporodni, kivált ha a városi közönség a lakásoknak és élelemnek méltányosabb árakban való megszabásával olcsóbbá teszi a várost az általában véve szegényebb sorsu hallgatóknak. De erről közelebb egy külön cikkben; most csak azt kívántam megjegyezni, hogy a kisebb egyetemi városoknak egyik főfelnyé éppen az olcsóság szokott lenni.

A közölt számokkal még két irányban lehetünk megelégedve, először mert Németország egyeteménél között négy van, melynek létszáma csekélyebb, s másodsor mert itt a hallgatóknak az egyes karok szerinti számáránya jóval kedvezőbb; nálunk a jogászok száma nem haladja meg az orvosnövendékek, bölcsészethallgatók stb. összes számát, míg Budapesten a joghallgatók száma a többiekét (még a hittani kart is beleszámítva) 2—300-zal mulja felül. Ezen egészséges viszonyok is hangosan szólnak a kolozsvári egyetemnek szükségessége mellett, melyet ma már egyszerű jogakadémiá korántsem pótolhatna.

De térjünk át kitűzött tárgyunkra!

pes is lettem volna őt boldogítani, hatni jobb érzelmeire s jellemét átalakítani, de ez az idegen, merőben közönyös előttem.

Szegény szívem, neked tehát mindig hallgatni, mindig szenvedni kell! de türelem, ki tudja mily akadály gördülhet papa e második terve elő!

Garben úgy látszik értelmes, okos ember. Félek s egyszersmint reménylen, hogy éles tekintete áthatol a csillogó leplen, melyet atyám a sötét örvény felébe dobott; és akkor — borzadok, ha csak reá is gondolok! adná isten, hogy volna atyámnak elég bátorsága, ez álfény csillogtatása helyett, a dolgok valódi állását feltárni s hitelezője becsületértéséhez s nemeslelkűségéhez tolyamodni!

Ezzel bizonynyal képes volna szívét megindítani, mert ez embernek van finom érzése s mivelté. Mily szívesen tennék meg mindent, hogy kéresemmel reá vegyem erre atyámat! ez illőbb volna, méltóbb eljárás volna leányától, mint azon szerep, melyre kényszerítik akarná. Oh ha most felmehetnék szobájába, nyíltan elmondani gondolatimat; de tudom előre, hogy ki sem hallgatna. Hanem azért nem hagyom magamat elriasztatni e gondolat által.

Este, mikor minden elcsendesedik a házban, felmegyek hozzá s térdre állva fogom kérni őt, hogy ez útát ne válassza a menekvésre.

— Róza, Róza — hangzik most a kis Karolin kiáltása a félig nyitott ajtón át. — Mama azt kérde, hogy te miért nem jössz ki egy kicsit segíteni neki. Siess Róza, siess! azt mondta mama, ügyelj fel az asztalterítésre.

— Megyek kicsinyem, megyek — viszonzó az öregebb nővér pirulva téllensége fölé, midőn a háznál minden kéz tele van dologgal s kisietett a szobából.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A bölcsészeti és természetndományi karok összes hallgatóinak száma fokozatosan növekedett 53, (42); 15 (85): 121 (116) s ezek közül a tanárképezésben részt vettek 20, 22, 44, 72-en, tehát mindig fokozódó érdekeltséggel.

Kérdjük már most: vajon ott, a hol a számok ily hangosan és élesen beszélnek, a józan észre hallgasson-e a nemzet s áldozzék még nehéz körülmények között is, avagy rabulisticus sophismák alapján tépje ki saját kezével a legszebb hajtságok indult csemetét?

Fontoljuk meg továbbá azt is, hogy egyetemi ifjúságunk, főleg a nevezett két karban oly szegény, hogy azok a Budapestre való utazása meg nem bírják soha. Nézzék meg a budapesti egyetem anyakönyveit, volt-e valaha arány ott az erdélyreai hallgatókat illetőleg bármely karban, de főleg a bölcsészeti? Tehetősebb szülők igen is elküldték most is fiokat a jogi vagy orvosi pályára — tanár azok közül vajmi ritkán válik nálunk! — a szegényebb kénytelen volt hon maradni s lett vagy pap, vagy jogász az erdélyreai jogakadémiák valamelyikén. Az egyetem felállítását ily pályákat nyitott, de a mely pillanatban az államérvényes bizonyítvány elnyeréséért Budapestre kell zárandokolni, abban a pillanatban visszaáll a régi primitív állapot és Erdély tudományos és közmiveltégi állapota egy szép remény-nyel, de több — egy már meglevő és szépen működő, hathatós tényezővel szegényebb lesz.

Azért: Videant consules!!!

— **A mult országgyűlés** egyik bizottsága által elfogadott bányatörvényjavaslatot a kereskedelmi ministeriumban újra átnézték és most Reitz osztálytanácsos elnöke alatt egy szakbizottság tárgya azt. Minthogy ennek egy része a bányaezőkre vonatkozik, illetőleg azzal kapcsolatban van, a pénzügyministerium közegei is részt vesznek a tanácskozásban és ennek erdőtvénye is beterveztendő lesz amazal egyetemenben.

A nagyhatalmak és a porta.

Budapest, aug. 25.

(A.) Az általános mozaglommal szemben, mely a török birodalomnak határainhoz

épen legközelebb eső részeit elárasztotta, a három-északi hatalom szükségesnek látta a diplomatiái beavatkozást. A lázadás terjedése, a porta erélytelensége, ama veszedelmes helyzet, melybe a semlegességet megtartani akaró belgrádi és montenegrói kormányok saját népek hangulatával szembe jutottak, a három északi hatalmat, mint az európai béke őreit arra birták, hogy olyan tanácsokkal lépjenek a porta elé, melyek nemcsak a mostani lázadást hamar elfojtani képesek, hanem a baj mélyebben fekvő okát, a török kereszténynek szerencsétlen és nyomorúságos helyzetét is eltávolítani hivatják.

Ezzel a hatalmak olyan akciót indítottak meg, melynek európai jelentőségét első pillanatra fölismerhetni. A bosznia és a hercegovinai kereszténynek helyzete állandóan csak egy javítható, ha belügyeik intézésében felszabadítatnak a török járom nyomása alól, ha soruk saját kezökbe tétetik le, ha önkormányzatot s olyan közjogi állást nyernek, a melyben bizonyos adót fizetnek ugyan a portának, mint Szerbia és Oláhország teszi, de különben saját magok uraivá tétetnek. Egy angol világlap már élénken diskutálja e tervet s ezt mondja a keleti kérdés legcélszerűbb megoldásának.

Hogy a porta hajlandó lenne-e békés uton ilyen tervet szentesíteni, az iránt igen alapos kétség uralkodik. Ez az eszme az európai Törökország feldarabolásának kiinduló pontja lenne; egymás után foszlanának le testéről az egyes tartományok, mint a hogy a kövek hullanak az omladozó épületről. Egyiptom, Szerbia, Moldova-Oláhország és Montenegró már csak a tributum-kötelezettség gyönge szálával vannak hozzá fűzve. Ha most Bosznia és Hercegovina ugyan-olyan állást nyerne, mint a többi vazallusi állam s ha ezek sikere, a mi kétségtelen, a még nyugodt polgárokat is hasonló állás kivására csábítaná, akkor a török uralom már csak legfőbb Konstantinápoly környékére szorítkoznék s bizonyára csak hamar itten is ki fogna aludni.

De nemcsak a török állam sorsa, hanem mindenek előtt a romjain alakuló új szláv államok ügye hívja magára a legkomolyabb figyelmet. Nagy kérdés: meg van-e ezen szláv törzsekben az anyagi erő és szellemi képesség, mely a szabadság és az önkormányzat elvisezéséhez mulhatlanul megkivántatik. Ezek nélkül az új államok örök főszei lennének a zavarnak, a belső nyugtalanságnak s állandóan vesélyeztetnék a szomszéd államok békéjét. Ezeknek a kérdéseknek helyes megítélése és

fogásokat s csakhamar csengő hangon kezdő egy szép opera magándalát előadni, gyakorlott kézzel kísérv a zongorán énekét. Midőn a fel-séges dal, mint valami tulvilági hang elhangzott a teremben s a kevésbé zenésztől is meg voltak hatva s leigézve ez egyszerű s mégis oly szép előadás varázshatalma által, a polgármester volt első, ki felállva Rózához lépett s így szólt:

— Lelkemre mondom! — Róza kisasszony e dalt jobban énekl meg nőnnél is! Együtt kellene, hogy begyakorolják, mert az Adróna zongorája mindenesetre jobb ennél.

Jó sereg pénzembe is került, éppen 600 tallért adtam ki érte. Ugyan ennek mi volt az ára kedves tanácsos?

— Nem sokkal kevesebb a másikénál — viszonzá a tanácsos kissé boszusan e köznapi kérdés miatt, neje pedig hangosan jegyezte meg, hogy a zenetanár Mannerstedt, ki tudva-levőleg többféle hangszeren igen ügyesen kezel s hangolja általában a városban a zongorákat, több ízben erősíté, hogy a Róza zongorája kétszer, háromszorosa jobb a polgármesterénél.

— Ugyan hogy mondhatott ilyet? — szólt a polgármester elűzésedve. — Oly dologról mondott ítéletet, a mihez nem ért.

De itt van ni, az a következménye, ha az ember önhitt, felfuvalkodott fiatal embereket vesz pártfogása alá, az ily ember azt hiszi, ért mindenhez s még azt sem tudja, mire legnagyobb szükségére volna t. i. nyelvét féken tartani.

Ej, ej, hisz tán csak nem követett el felségértést a szegény ifjú — szólt kárörvendő mosolyal a tanácsosné. — A Mannerstedt ur állításainak mindig van alapjuk s ő ezen-felül — tette hozzá pártfogói hangon a ház ura — egyike kedvenceimnek, nagyon csi-

Hirdetési díjak:
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos (Wellzeile 22.) Hansenstein et Vo'ger (Wallfischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau.
Budapestben: Hansenstein és Vogler hirdetés közv. irodája.
Nyiltéri cikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

megoldása történeti jelentőségűvé lesznek Európára, de különösen Ausztria-Magyarország jövőjére. Hogy amia számtalan érdek, melylyel monarchiánk itten érintetik, lehetőleg érvényesülni fog s károsítást nem szenved, arról első sorban kereskedik az, hogy a nagyhatalmak akcióját Andrásy Gyula gróf vezeti, a ki ismeri ez érdekeket s kiról, mint magyar államférfiuról, föl sem tehetni, hogy könnyelműen feláldozná őket.

A másik két hatalom olyan gyöngéd figyelemmel volt külkabinetünk iránt, hogy reá, mint a megoldás életfeltételeiben először érintett félre bízta a kezdeményezést s az akció vezetését Konstantinápolyban. Ebből azon alapos reményt merithetik a monarchia népei, hogy ez az akció, melynek iránya és terjedelme még hivatalosan nincs publikálva, a dualistikus monarchia egyik felét sem fogja létele alapfeltételeiben veszélyeztetni. Apróbb ügyekben jersze nekünk áldozatokat kell hoznunk szövetségeseink részére. Csakhogy ezen áldozatok a magyar állam fenntartásának biztosítékait bizonyára érintetlenül hagyandják. Ez iránt elég garancia Andrásy gróf egyénisége, ki ez uttal remélhetőleg olyan sikerrel fogja gazdagítani államférfiuri babéroit, melyhez nemcsak Europa, hanem Magyarország is szerencsét fog neki kívánni. Jelen akciója kétségkívül olyan, mely könnyen történeti jelentőségűvé emelkedhetik.

Magyar lapok szemléje.

A „Kelet Népe” Tóth Vilmosnak nyilatkozatát közli a mai helyeztről. A szabadelvű programot az elmés államférfiur következőkben adja: „támogatni a kormányt még az esetben is, ha egyéni nézetem nem egyeznék is meg mindenben a kormány álláspontjával.” Hogy mit akar a kormány, azt nem tudja, de helyesli. De a menyinyiben nem helyeselné, még annyiban is támogatná. Hogy mi a kormánynak és pártjának megkülönböztető törekvése, terve, elve, azt megmondani nem tudja. De noha nem tudja, oly fontosnak tekinti, hogy annak minden nézeteltérést alá kell rendelni. Tóth Vilmos nehéz időkhben Magyarország parlamentaris minisztere volt, s ha ilyen jól alkalmazkodik a Tisza-aerához, ha még sok ilyen dicsőneket zengedez az aera magasabb dicsőségére, még egyszer felénekelheti magát valamivé.

Az „Egyetértés” és „Magyar Újság” gyö-

nos fiatal ember, tanult, mivelt és szerény, egy valódi rendkívüli fiatal bohó és igen kedves.

— Egy önhitt, felfuvalkodott bolond bizó — felelt vissza a polgármester még jobban felbőszülve, a Mannerstedtre vesztegetett dicsőret által. S ha — fel nem mondta volna e napokban ő maga a tanórakád házamnál, én adnám ki most neki az útát; mert egy olyan zenetanár, mint ő, ügytelenségével a gyermekek tehetségét is képes megromtani, a helyett, hogy kímélje.

Alkalmasint sejtelve volt ő uraságának ebbeli szándékáról s jobbnak látta megelőzni azt.

— Már ebben családiki ön — szólt határozottan a tanácsosné — nem hiszem, hogy még csak eszébe is jutott volna ilyesmi, hanem készül elutazni Lundba s azért felmondta minden tanórát. Mi ezt nagyon sajnáljuk, nemcsak mert kipótolhatlan vesztés a gyermekeknek, egy jó tanító, hanem, mert a szegény, szerény ifjúbán igen jó és kedves társalgót veszítünk el.

A polgármester csak vonogatta vállát s megvetően szólt: azt igen sajnálom! s mialatt ekiszóváltás történt, Garben közeledett Rózához, ki újból elővette munkáját s a mellett legnagyobb figyelemmel hallgatta, anyja hogyan védelmezi szívének bályányát.

— Dicsérem merészségem és jó tehetségem — szólt a dán vendég, a lányka oldalán foglalva helyet. — Valóban Widen kisasszony zene-tehetségét oly mértékben mivelte ki, mely jóval túlhaladja azon pontot, melyen rendszeres megállapodnak azok, kik csak gyönyörűségök végett ápolják e szép művészetet.

E szavaknál hálával tekintett a lányka szemébe.

(Folyt. köv.)

a közigazgatási tisztviselők kinevezésétését illetőleg ismeretes nyilatkozatai mellett. Ezt azon utazásból jegyzem ide, melyet Gyulafehérvárig, finikor Daróczi ur a püspökhöz ment, együtt tetünk meg, s a mely utazás alatt történtek és megbeszéltek, ide fen siettem naplómát ki-egészíteni. Felhozhatuám itt, de mellőzöm, azon körülményt is, hogy általánosan elterjedt hír — és több nagyon is hitelt érdemlő egyén nyilatkozata szerint Gyulafehérvárról — pontkő 4000 frt segélypénzben részesült. E pénznek hatása csakugyan észrevehető is volt a 2-ik választáskor. Én magam alig tudtam egy néhány választót Kassai Ignácához visszatérlni, mert saját bevallásuk szerint Daróczi urtól 5—5 frt előleget vettek volt föl azért, hogy K. I-ra ne, hanem szükség esetén reá szavazzanak s akkor másnap megpaják a hátralékot is.

(Folytatása következik.)

Törvényszéki csarnok.

A mint már említettük, folyó évi aug. 21-én Szigethy József törvényszéki bíró elnökléte alatt, a kolozsvári királyi törvényszékén még két végtárgyalás tartatott meg, a melyek közül az egyik fontosabbikat a következőkben ismertetjük.

(Súlyos testisértés.)

Folyó évi ápril hó 12-én Dán Szimion Marosán Juonnal a mezőn össeszólaikozván, ezt egy cséplőfával ugy megütötte, hogy két oldalbordája eltörtött.

Ezen összeszólaikozásban részt vett Dan Szimion neje is, a ki Marosán Juont szintén bántalmazta és ugyanezen alkalommal a vitába elegendő Burgyán Gávrilla is tetleges bántalmazást szenvedett Dán Szimion által, a mely bántalmazások azonban jelentéktelenek voltak.

A végtárgyalás folyamában vádlottak az elővizsgálaton tett beismerő vallomásaikat ismételvén, a kir. törvényszék Dán Szimiont a fennebb említett büntény, illetőleg kihágás miatt, 6 havi súlyos — hetenként egyszeri hójtél súlyosbított — börtönrre s az okozott kár megtérítésére ítélte.

Dán Szimionné a testi biztonság elleni kihágásban hibásnak taláztatott s ezért, ugyanezen czikk alapján egy napi fogságra ítélte-tett el.

Dán Szimion az ítélet ellen fellebbezést jelentett be, ellenben Dán Szimionné az ítéletben megnyugodván, büntetése kiállása végett a fogdába kísértetett.

A Dán Szimionra vonatkozó ítélet ellen a kir. ügyészség részéről a végtárgyaláson jelenlevő Bodor László kir. alügyész szintén fellebbezést jelentett be.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, aug. 27. 1875.

— **Ő felsége** vallás és köz-oktatási magyar minisztere előterjesztésére Kolozsy Antal, a n.-szebeni Teréz-árvaház igazgatójának a steinbachi czimzetes prépostságot díjmentesen adományozta.

— **Gr. Mikes János**, a kolozsvári nemzeti színház választmányának elnöke, ez idő szerint városunkban időzik a színházi választmány végleges szervezése és az elnökség átvétele végett.

— **E hírrel** kapcsolatban megemlítjük, hogy Budapestről vett hiteles értesülésünk szerint az elhunyt Lugosi József, valamint a lemondott Nagy Elek és László József helyébe választmányi tagokul Szász Béla, Dr. Groisz Gusztáv egyetemi tanárok és gr. Eszterházy Géza fognak kinevezettni. Gr. Lászar Miklós, Páll Sándor pedig felszólíttatnak, hogy lemondásuktól ellállva, választmányi tagságukat a színügy érdekében jövőre is tartásák meg.

— **Grof Mikó Imre** ö nmtga, a m. történelmi társulat elnöke, a társulatnak Nyitra vármegyébe leendő kirándulásában részt vesz, s szeptember 6-án a megnyitó beszédet ő fogja tartani.

— **Bodorfí Henrik temetése.** Augusztus 24-én adták át a sírnak, pályatársai s nagyszámu résztvevő közönség jelenlétében Bodorfí Henrik hulláját. Jóval délutáni 3 óra előtt már az Apolló utca megtelt résztvevő közönséggel a nagyváradi társadalom minden kötegeből. Az Olay-ház tágas udvarán gyönyörű két szomorufüz árnyában állították fel az érc-koporsót, mely a jeles művész hulláját fődte. A koporsón két pompás koszorú díszlett. Az egyik feketezalaggal átkötve — a nagyváradi pályatársak adománya volt; a másik: egy szép babérkoszorú széles nemzetiszínű szalaggal a budapesti színház megemlékezéséről tanuskodott. A koporsó körül félkörben felállított székeken a gyászoló özvegy, kinek fivére is megérkezett a temetésre, s a szintársulat nőtagjai, mindannyian családtagok (mert hisz a színészek a társulat a családja) foglaltak helyet. Az udvar mélyében a színházi zene és énekkar s az ope-

ra tagjai voltak felállítva. A gyászszertartást, mely előnékből, s egy emelkedett hangu, költői nyelvű és szépen előadott könyörgésből állott, tiszteletes Kun Béla ur tartá. A könyörgés után Wéber Károly Mária gyönyörű halotti karát énekeltek az opera férfitagjai. Aztán városi hajduk s a Concordia személyzete a gyászkocsira emelte a koporsót, melyet hosszú kocsisor és nagy néptömeg kísért ki a temetőbe. A temetőben a pályatársak emelték vállukra a szomorú terhet, s a sírhoz vitték, hol Mándoky Béla, zokogástól elfojtott hangon szép beszédet tarta, mely mélyen meghatá a jelen-voltakat. A beszéd után mindenki sietett még egy utolsó görngyöt dobni a jeles művész koporsójára, mely fölött csakhamar feldomborult az az otromba halom, melylyel Heine szerint a lét célja felőli kérdésőskéseinkre szánkat betölmi a véget Legyen e halomköny-nyű annak, ki alatta alsza örök álmát.

— **Bergay József**, a kolozsvári Dalkör fíradhatlan titkára, mint sajnálattal értesülünk, ez állásáról lemondott, mivel mint pénzügyi tisztviselő fogalmazói minőségben Gy. Fehérvárra helyeztetett át. Bergay ur munkásságának igen sokat köszönhet a „Dalkör“ s távozása bizonyára érzékeny veszteség az egyletre nézve.

— **Prielle Cornelia** ez idő szerint N.-Váradon időzik s holnap „Georges hercegnő“-ben nővére, Róna iné jutalomjátékára a czim-szerepben fog játszani.

— **A szászsebesi** passivista oláhok tudomására hozza az „Albina“, hogy Kállay Benjámin a „Kelet Népé“-nek szerkesztője, ki Szászsebesen képviselővé lett választva, az ország egyetlen egy választó listájába sinesen beírva s így nincs is joga arra, hogy képviselő legyen, ha ugyan a passivistáknak van pénzük kényvenyezni ellene.

— **Egyházi zene** lesz f. hó 29-én d. e. 11 órakor a piaristák templomában a read-alapító szentnek ünnepén, mely alkalommal Pichler Bódog egyházi karnagy rendezése alatt előadásra kerülnek: mise Schöpfungtl, graduale Grädenér és Offertorium Beethovenfól.

— **A Hunyady-erkély** alapkövének letételét a vajda-hunyadi várban, már említettük. Az ünnepélyről, mely a király születésnapján aug. 18-án történt, most a következő részleteket közöljük: Déltűan 5 órakor a Hunyadiak ósvárkastélyának erkélyeiről dörgő mozsárágyuk harsogásai egy nemzeti ünne-
pélyre hívták össze a magyar polgárait, t. i. a Hunyady-erkély alapkövének ünnepélyes letételére. Ez ünnepély actusát, a város volt országgyűlési képviselője Benedikty Albert mint elnök, Piátsek Gyula a vár restauratiójának miépítésze, és Dózsa Károly hunyadi m. kir. aljárásbíró mint jegyző végezték. — D. u. 6. órakor az elnök hazafias rövid beszéddel megnyitván az ünnepélyt, Dózsa Károly, Toronyfalvi Tornyá Sándor hunyadi járásbíró által szerkesztett, és a vajda-hunyadi várnak, és koronkénti birtokosainak, és időktől kezdve napjainkig terjedő, eredeti okmányokra alapított érdekes alkalmi emlékirását olvasta fel. Ekkor a várkastély külkerájából megszólaltak a mozsárágyuk és a hullámzó nép tömegének viharos éljenzései, mialatt a helybeli zenekar a Hymnuszt játszotta. — A zene elhallgatása után Benedikty Albert tartott emelkedett szellemű beszédet, melyet a jelen volt sokaság lelkesült éljenzéssel fogadott, a zenekar pedig a Rákóczy-induló játszotta, mialatt az emlékirat a Hunyady-erkélyen jelen volt urak és hölgyek által aláíratván, több jelenkorbeli különböző érc-pénzdarabok, és a vár jelenlegi állapotát mutató rajz Piátsek Gyula szívességből az emlékirathoz csatoltatván, azok Benedikty elnök, Piátsek Gyula és Dózsa Károly egy e végre készített bádogszelenczébe elhelyezve, és beónozva, az alapkő alatt számára vésett helyre illesztették és most egy 30 mázsás befedő kő bocsáttatott rá, az elnök első kalapács-ütést ezen szavakkal teljesítette: „Isten áldd meg a magyart! Éljen a király! Éljen a hon!“ A nép szintén nem akaró éljenzései közt a zenekar ismét a Hymnuszt játszotta és ezzel az ünnepély véget ért. Este Piátsek Gyula díszes lakomát rendezett, mely alkalommal Benedikty ur, mint az ünnepélyt vezetett elnök igen hatásos felköszöntőben emelte az első poharat a királyért, királynőért s az egész uralkodó családért. Ezután több hazafias szellemű pohárköszöntés következett az országos szabadelvű pártért, a jelenlegi kormányért s több másokért és 11 óra után a Hunyady-induló mellett oszlott szét a vidor társaság.

— **André Lajos** pénzügyminiszteriumi osztálytanácsos, és az adókataszteri osztály vezetője, körutra indul az országban, megtekintendő mindenütt a munka haladását.

— **Képviselőválasztás.** Alsó-Lendván a másodszeri választásnál, 242 szótöbbséggel Virava József szabadelvűpárti választatot meg.

— **Thaisz Elek** sajtópörei. Thaisz Elek főkapitánynak a főv. rendőrség képviselőjében Korda Imre a „Hon“ munkatársa elleni sajtóper tárgyalása f. é. szeptember 9-én, és a „Kelet

Népe“ szerkesztője: Komocsy Lajos ellen támasztott sajtópöre szeptember 16-án, mindkettő reggel 9 órakor fog megtartatni. E sajtópörök a jun. 26-iki felhőszakadás csapásai közé tartoznak.

— **Értesítés.** Alőírott tisztelettel értesíti a nagyérdemű szülőkét, hogy magán leány növeldéjében az új tanév szeptember elsején veszi kezdetét. A bejelentéseket, akár csak az oktatást, akár az oktatást és teljes ellátást illetőleg, kérem a tulajdonosnőhoz czimezni. Graf Jakabné m. k. szab. felső leánynöveldé tulajdonosa. Hiduteza 15. sz. Varga Daniel ur házánál.

— **Pályázat.** A n.-enyedi felső leány-népiskolának az 1875—76 tanév elején polgári leányiskolává leendő átalakítása, valamint az azzal közös igazgatás alatt állandó polgári fiuiskola első osztályának megnyitása alkalmából egy rendes és két segédtanító állomásra pályázat hirdettetik, (u. m. 1) Egy rendes igazgató-tanítói állomásra a magyar nyelv (fiaknál), terményrajz, természettan, vegytan, háztartás, szépirás (fiuknál) előadására hetenként 17 órán, 700 frt fizetés, 100 forint lakbér és 200 frnt igazgatói tiszteletdíj élvezete mellett. 2. Egy segédtanítói állomásra a számtan és tornaszat előadására (leányok és fiuknál, 21+2 óra hetenként), 350 frt fizetés és 80 frt lakbérrel. 3. Egy segédtanítói állomásra a rajz és földrajz tanítására (leányok- és fiuknál 14+8 óra hetenként), 350 forint fizetés és 80 forint lakbérrel. A képesítési és egyéb okmányokkal felszerelt folyamodványok az igazgató-tanítóságra pályázóknaál a nagyméltóságú vallás- és közoktatási ministeriumhoz, a segédtanítói állomásra pályázóké a nagy-enyedi iskolazékhöz czimzve folyó évi szeptember hó 20-dik napjáig alőírt tanfelügyelőhez annál bizonyosabban be-
küldendők, mert a későbbre érkezettek figyelembe nem vehetnek. Nagy-Enyeden, 1875. augusztus 23-kán. Gáspár János, alsó fejkü-külmögyei kir. tanfelügyelő.

— **Nemzetközi** orvosi congressust terveznek Brüssellen. Tárgyalási nyelvnek, mint minden nemzetközi congressusnál szokás, a francia nyelvet választották, a német orvosok azonban belekötöttek ebbe és a latin nyelvet óhajtják. Meglehet, hogy ezen körülmény miatt az egész congressus megfiusul.

— **Pályázat néptanítói állomásokra Hunyadmegyében.** I. Piskí vasuti telepen az Első erdélyi vasutársaság és az állam által közösen fentartott népiskolához: 1. Rendes tanító, a nevezett társaság által kinevezve és fizetve. Évi fizetés 600 frt, mely minden ötödik évben 100 forinttal pótoltatik, míg az 1000 forintot el nem éri. Lakás természetben. Tűzelő anyag a társulat hivatalnokai számára megállapított kedvezményi áron. A tanító a társulati nyugdíjalap tagja lehet. Pályázók, kifogástalan tanítói képesített-ségen kívül mutassák ki, hogy a magyar mellett a német nyelvben is kellő jártassággal bírnak. Ének és zeneismeret külön kitüntetendő. 2. Rendes tanító, a közoktatási miniszterium által kinevezve és fizetve. Évi fizetés, szabad lakáson kívül 600 frt. Pályázó mutassa ki ének- és zene ösmeretét s hogy a magyar mellett minő jártassággal bír a német, főként a román nyelvben. II. Vajda-Hunyad állami népiskola. 1. Igazgató tanító szabad lakással, kert-illetménynyel és 600 frt évi fizetéssel. 2. Tanítónő, szabad lakással, kert-illetménynyel és 400 frt fizetéssel. Tanító képesített-ségen kívül, mindháromnál kimutatandó magyar mellett, a német és román nyelvben s ének- zenetanításban szerzett jártasság. III. Algyógy állami népiskola. 1. Rendes tanító, szabad lakáson és kerten kívül 400 frt évi fizetéssel. 2. Segédtanító 200 frt évi fizetéssel. IV. Kis-Barcsa állami népiskola. 1. Rendes tanító 300 frt évi fizetéssel, szabad lakás és kert-illetménynyel. V. Lindzsina állami népiskola. 1. Rendes tanító, szabad lakás-illetménynyel és 300 frtévi fizetéssel. VI. Felső-Szilvás, községi népiskola. 1. Rendes tanító, szabad lakás-illetménynyel és 450 frt évi fizetéssel. Tannyelv az elősoroltak mindenikénél a magyar. Román nyelvbéli járatosság, valamint ének- és zeneismeret külön kimutatandó. VII. Kitid, községi iskola. 1. Rendes tanító, szabad lakás és kert-illetmény mellett 300 frt évi fizetés. Kimutatandó a magyarnyelvbéli teljes jártasság s a románnak is kellő ismerete. VIII. Bosorod-Lunkány, községi. 1. Rendes tanító, lakás metlett 300 frt fizetéssel. 2. Segédtanító, lakás mellett 200 frt fizetéssel. Mindkettő mutassa ki, hogy a román mellett minő járatossággal bír a magyar nyelvben. IX. Ugyanilyen feltétel mellett kerestetik Kis-Oklosra községi rendes tanító. Román nyelvű községi tanítóra többre is lesz szükség, hasonló feltételek mellett. Mindeniktől megkívántatik, hogy a magyar nyelvbéli jártasságát mutassa ki. A kik ezen állomások akármelyikére pályázni kívánnak, mutassák ki okmányokkal eddigi szolgálataikat, tanítói képesítettségöket, nyelv s ének és zene-ismeretöket. A pályázatok beküldendők alőírottthoz szeptember 15-ik napjáig.

Déva, 1875. augusztus 24. Réthi Lajos tanfelügyelő.

— **Feltámadt halott.** Egy debreczeni család fiugyermekeéről Budapestről azon hír érkezett szűleliez, hogy a jul. 26-iki felhőszakadásnak szintén áldozatául esett. A megszomorodott apa ennek folytán felutazott a fővárosba s ott a kórházban egy hullában fíára is ösmert. A hullát aztán el is temetteté, s belenyngodott a sors végzésébe. Azonban ki írhatná le meglepetését, midőn pár nap előtt levelet kap a fővárosból, s a boritékon eltemetett fia kőzírata ismer! A levél kinyittatott, s abból a szülők valóban azt olvassák, hogy fiuk nem halt meg, hanem él s pár nap mulva meg is látogatja öket. Képzeltetni a szülők örömet.

CSARNOK.
Phaedrus
Aesopi meséi.
Bálintfi Gyulától.
Harmadik könyv.
VII.
A farkas és a kutya.
Hogy a szabadság mily becses dolog legyen, Arra példát leltek e rövid mesében.

A kövér kutyával egy farkas jött össze, Mely nagyon szikár volt — és egymást köszöntve, Szól a farkas: „Pajtás, de jó husban látlak, Ily tömötséget rád ugyan minő táp ad? Én, kiben jóval több erő s bátorság van, Majd, hogy nem vetek bört a nagy koplalásban.“ Az eb kurtán: „Bódog lehetez te is szintén, Hogy ha urat szolgálsz hasonlóan, mint én.“ „Hogyan? szól am az, s ez: „Vigyázz a kűszöbre, S éjjel rablók ellen leszesz a ház öre.“ „Kész vagyok, mond ordas, mennyivel jobb nekem, Itt szin alatt dúsan s kényelmesen élnem, Minthogy sivatagján erdők s havasoknak Vihar, jég és hó közt folyton sanyarogjak.“ „Jer hát! híjja a társ; de ordas útközben Látja az eb nyakán a szórt ledörzsölve: „Mi az pajtás?“ kérdi, s az: „Semmi!“ „De kérlek!“

S az eb: „Mivel néha hamisnak képzelnék, Olykor-olykor lánczra tesznek, míg tart a nap Hogy pihenjek s éjjel jobban viraszthassak; Szürkületkor ismét szabad vagyok s bolygok, Uram asztaláról kapok izes csontot; Gondoskodók rálok ki-ki a ceséldig Sok jó falattal s a mi nem izlett nekik. Így vagyok mindennap gond nélkül jóllakva.“ „S mehetsz, kérdi a mész, hova kedved tartja?“ „Nem épen!“ szól ez; s az: „akkor nem kívánom Uralkodásodért adni szabadságom.“

KÖZGAZDASÁG

Az idei aratás.

Azon jelentésből, melyeket Leinkauf a bécsi nemzetközi gabnavásár alkalmával felolvasott, a következő kivonatot közöljük:

Ausztria és Magyarország. Buzából Ausztriában átlagos termés volt, csak 200 ezer mérő hiányzik az évi termés átlagából, de Magyarországbán a hiány két millió mázsa; minőségre nézve 4½% a hiány és így az egész monarchia hiánya egy átlagos év terméséhez képest 4½ millió mázsa. A tíz évi kiviteli átlag öt millió és így nem maradna kivinni való, de mostanáig, ámbár négy hete vagyunk az új campagneban, a belföldi szükséglet a tavalyi maradékokból fedeztetett és még ma is van tavalyi gabnánk és lisztünk. A monarchia havi szükségletei 4 millió, és mintán csak 11 havi szükségletet kell fedeznünk, a kivitelre 5½—6 millió mázsa buزالiszitünk marad.

Rozs: A deficit Ausztriában 100,000 mérő, Magyarországban 700,000 mérő. A minőségi súlykevesebbet az egész monarchiában egyaránt 3%; tekintve a tavalyi maradókot, vagy 2 millió mérő rozsz marad kivitelre.

Árpa: A deficit Ausztriában 1¼ millió. Magyarországban 1 fél millió mázsa: a minőség sok kívánni valót hagy; a maradék itt alig jó tekintetbe, és így árpát csak 1 millió mérőt vihetünk ki.

Zab: Ausztriában 400,000 mérővel több termett az átlagnál, Magyarországbán a deficit 2,400,000 mérő. A maradék annyí, hogy tán nem szorulunk behozatalra, bár a zab minősége 4—5% kal silányabb az átlaguál.

A kiviteli kilátások javulni fognak, ha a tengeri oly jól fog sikerülni, amint most mutatkozik; a burgonya igen jól áll.

Németország: Buza és a rozsz leginkább az északi tenger táján állnak jól, azután Hannoverben, Szászországban, Thüringiában, északi bajorországbán és részben Westfálenben; Kelet-Poroszországbán is jó középtermést remélnék. Ellenben Nyugat-Poroszországbán, Pommerániában, Posenben, Sziléziába, na Rajna mentén és Dél-Németországban silányabb a termés; a minőség tekintetében nagy eltérések lesznek. Árpa csak nagyon agyagos földben adott jó szemét, a zab messze

elmaradt a középterméstől, a hüvelyesektől teljes eredményt várnak, az olajos vetemények majd mindenütt áldozatul estek, burgonyából jó termésre számíthatni.

Dél-Bla j o r o r s z á g: Itt a termés általában kielégítő; buza 3,378,000 mázsa termett. (Leinkauf ur nagyon pontosan számít) rozsz 6 millió négyszázezer m., árpa 4,200,000 m. zab átlag jó termést ad burgooya; igen jónak ígérkezik. — Bajorország: sváb és frank részeiben a buza 25%-kal gyengébb a tavalyanál, rozsz középszerű, árpa középszerű, zab igen jó.

Baden hercezség: Buza, rozsz és árpa mennyiségileg és minőségileg igen hiányos. zab jó: tengeri gyeuge középsz.

Württemberg: Buza középtermés 462, 500 mázsa, rozsz 10%-kal kevesebb a közép-termésnél (2,800,000 m.); a deficit egy millió mázsa, mely azonban a tavalyi maradékok által fedezve van.

A Rajna mentén: Buza szűk közép-termést ad, rozsz igen gyéren termett, a tavaszi burgonya sokat szenvedett, zab és árpa kielégítő, a repeze földeket mind fel kellett szántani.

Hannover: A termés tavalyinak csak háromnegyedét üti meg, rozsz elég termett, mennyisége jó; buza kielégítően fizetett, kivitelre is jut, rozsz jó, zab részben kielégítő, minősége igen jónak ígérkezik, burgonya bőven van.

Szászország: Itt a termelők megvannak elégedve a természsel; a széna csak második kaszáláskor sikerült repeze igen kevés volt elvettve, buza a tavalyinál 20%-kkal gyengébb, de a tavalyi maradékokból még a kivitelre is jut, rozsz mennyiségileg és minőségileg jó, árpa teljesen kielégítő, zab sok volt vetve és legnagyobb részt igen jó, a burgonya fényes termést ígér.

Porosz-Szilézia: A termés csekélyebb a középszerűnél, a buza majd mindenütt hibás, rozsból gazdag középtermés van, árpa csak itt-ott sikerült, a zab üszögös, a burgonya igen bőven termett, repeze kevesebb termett, mint tavaly.

Svajcz: Az idei termés mennyiségileg és minőségileg a középszerűnél gyérbb termést adott, a burgonyát is féltik; ez ország még középtermésnél is 2, millió kilot importált és így most 3—3, millió kilót fog bevinni.

Franciaország: Az általános eredményről még nincs hivatalos jelentés, de magán tudósítások szerintigen kis átlag termés van, mely nem fedezi a szükségletet, de a tavalyi termés szokatlanul gazdag volt és így még van készlet, mely meglehetősen fedezi a szükségletet.

Felső-Olaszország: A hallatlan abnormis időjárás a termés mennyiségileg és minőségileg rendkívül csorbitotta: Treviso körül félannyi buza termett, mint tavaly, Padua tartományban 15%, Ferrara körül 20%, Piemont 25% a hiány a tavalyi terméshez képest. Rozsnál hasonló az eredmény.

Dél-Olaszország: Terre di Lavoro tartományban közönséges középtermés volt, Benevento és Avellinoban átlagosnál egy hatodtal gyengébb volt a termés, a Capitanataban 30%-kal, pedig ez adja Dél-Olaszországbán a legtöbb buzát. A minőség rozsz. Az abruzsoz közt gyeuge középtermés volt. Általában véve a termés egy ötöddel gyengébb a rendesnél, de van elég maradvány, tengeri 1½—1¼-eddel többet adott mint máskor; Bologna körül mennyiségileg 20, minőségileg 12—15%-kal gyengébb a termés. Itt bevételre fognak szorulni.

(Vége következik.)

Erdélyrészi piacok árjegyzéke.

— **Deés** piaci árjegyzéke: aug. 24-ről, (auszt. mérő középár.) Tisztabuza 4 frt — kr, elegybuza 3 frt 20 kr, rozsz 2 frt 20 kr-zab 1 frt 50 kr, egy mázsa széna 2 frt, — kr, alomszalma 50 kr, zsupszalma — frt 90 kr, egy öl fa 8 frt — kr, marhahus 18 kr konyhaliszt 7 kr, borsó 28 kr, lenese 28 kr, paszuly 20 kr, köles 28 kr, burgonya 2 frt — kr, disznózsír 70 kr, hagyma 8 kr, Fokhagyma 14 kr.

— **Sz.-Régen** piacz árai aug. 12-ről 1875. (alsó-ausztr. mérő.) Tisztabuza 3 frt 60 kr, rozsz 2 frt 20 kr, elegybuza 2 frt 20 kr. zab 1 frt 70 kr, széna 1 frt 30 kr, alomszalma 50 kr, zsupszalma — kr, egy öl fa 8 frt — kr, marhahus 18 kr, konyhaliszt 8 kr, borsó 20 kr, lenese 20 kr, paszuly 20 kr, köles 28 krajezár, burgonya 1 forint 20 krajezár, disznózsír 60 kr, hagyma 3 krajezár, fokhagyma 5 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Agusztus 26-án 5% Metaliques 6975 frt Kamat —. 5% Nemzeti kölcsön 7270 — frt. 1860-iki államkölcsön 111.80 Bankrésztvények 917.— Hitelrésztvények 207.60 London 111.65. frt. Ezüst 101.90 Cs. kir. arany 528½.—. Napoleon'or 892— 100 mark németértékű 55.—.

Urbéri kötvények: Magyarországi 81.50 Temesvári 81.75 Erdélyi 7975 Horvátországi 84.—

Felölös szerkesztő: Békésy Károly.

Kézi és falitérképek.
Atlaszok,
Földgolyók.

Oskolai könyvek

Szótárak,
Nyelvtanok
és
társalgási könyvek.

A bekövetkezendő tanév alkalmából van szerencsém tudósítani

a n. érd. tanár, tanító és nevelő urakat, tanuló ifjúságot, egyáltalában

ERDÉLY OSKOLAVILÁGÁT,

hogy könyvkereskedésben, mely újabb időben megint nagyobb kiterjedést nyert, úgy hogy ma már mint Erdély legnagyobb könyvesarnoka egyedül áll, mindenféle

oskolai könyvek, tankönyvek és taneszközök

egyetemek, gymnásiumok, képezdek, ipar- és polgári iskolák, elemi- és néptanodák, valamint magánintézetek számára nagy készletben tartatnak és folyvást kaphatók. (358) (3—*)

Nagyobb megrendeléseket kérem idején beküldeni, hogy a kívánt példányok száma iránt tájékozhassam magamat folytonos megrendeléseimnél, főleg pedig, hogy a megküldésben késedelem ne történjék.

Tömeges megrendeléseknél, pontos szolgálat, előnyös feltételek és jutányos árak biztosítása mellett tiszteletpéldányokat, saját kiadásaimból pedig ingyenpéldányokat bocsátok a t. megrendelők rendelkezésére, szegényebb sorsu tanulók számára.

Czím- és árjegyzékekkel az oskolai könyvekről, úgy nemkülönben bármilyen könyvjegyzékkel kívánatra azonnal és ingyen szolgálok,

Stein János,
könyvárus, kiadó és magy. kir. egyetemi nyomdász.

Stein Jánosnál
Kolozsvárt.

Stein Jánosnál
Kolozsvárt.

Római és hellen
remekírók,
szótárral és jegyzetekkel
ellátva.

Oskolai könyvek.

Rajz- és szépirás-minták.
Vizfestéshez
való színnyomatu
minták.

890. — 1875.

(366)

(2—3)

K. I.

Árlejtségi hirdetmény.

A kolozsvári országos Károli kórház belfelszerelésének kiegészítésére következő anyagi cikkek lévén beszerzendők, u. m.

I. Faneműek.

- 10 darab fűzős fejcsalika puha fából, 2 cm. vastag kemény fa deszka lappal, 77 cm. magas, 42 cm. széles, 34 cm. hosszú, olaj-festékekkel tölgyfa színre festve; minta az intézetben megtekinthető
- 30 darab közönséges szék puha fából, lábai és hát felszerelése kemény fából, olaj-festékekkel tölgyfa színre festve

A faneműek összege

Egységi ára egy darabnak	Összes ár
frt	kr.
5	—
2	50
125	—

II. Ágy- és fehérmű.

2999. 20 metre lepedőre való 77 cm. széles egészséges házi vászon
2671. 90 metre ingre való, ugyancsak 77 cm. házi vászon
- 26 darab lőszőr párna, 75 cm. hosszú, 2 cm. szélességű, 55 cm. széles erős csíkos kanavász különbözőkben, egy kilo és 700 gramm tisztá lőszőrt tartalmazva, készen kiállítva, darabja 400. 40 metre lőszőr párnákhoz való hajra, 77 cm. széles erős fehér csínat
290. 44 metre szalma párnatokra való fehéritlen erős csizvillich, 77 cm. széles
- 1416 metre szalmazsáknak való 50 cm. széles négy nyűstös kender vászon
- 396 metre törülközőre való 40 cm. szélességű mustrázott közönséges törülköző szövet
462. 40 metre tányértörölkének való fehéritlen kender vászon, 45 cm. széles
- avagy 289 darab mintegy 160 cm. hosszú, 45 cm. széles tányértörölő készen kiállítva darabja 30 kr., összesen 86 ft 70 kr.
- 211 darab 2½ kilogramm nehéz, mintegy 170 cm. hosszú, 130 cm. széles pokrócz
- 102 darab színes barchentből készült kész háló kötös, melynek nyakszélessége 48 cm., hát hossza a szegélyen kívül 130 cm., váll bősége 50 cm., ujj hossza szegélyvel együtt 60 cm., ujj szélessége 45 cm., derék környezete 150 cm., derékig magából bélelve készen kiállítva, minta az intézetben megtekinthető, darabja

Az ágy- és fehérmű összege

Egységi ára egy darabnak	Összes ár
frt	kr.
—	44½
—	44½
3	30
—	38
—	65
—	23
—	40
—	18
5	—
4	—
4928	3½

III. Evő eszközök.

- 131 pár kés és villa csont nyéllel, tuczetenként
- 75 darab alpacca kálmán, tuczetenként
- 29 darab alpacca kávész kanál, tuczetenként

Evő eszközök összege

Egységi ára egy darabnak	Összes ár
frt	kr.
6	—
6	—
3	—
110	25

IV. Bádognemű.

- Egy szerelők litemérték a megállapított kincstári árban
- 5 darab teljesen felszerelt fali lámpa fotogénhez
- 4 fűző fűző kád tölgyfa színre festve, minta az intézetben megtekinthető
- 28 darab beteg alá való pléh tál bőr kerettel

A bádogneműk összege

Egységi ára egy darabnak	Összes ár
frt	kr.
5	—
6	—
12	—
3	—
162	—

Összesen:

1. Faneműek	125	—
2. Ágy- és fehérmű	4928	3½
3. Evő eszközök	110	25
4. Bádognemű	162	—

Mindegyike

Egységi ára egy darabnak	Összes ár
frt	kr.
5325	28½

Ezen cikkeknek csoportonkénti avagy egyetemleges szállítására az árlejtségi a következő feltételek alatt hirdettetik ki:
1.) Az árlejtségi alapján csak zárt írásbeli ajánlatok szolgálhatnak, melyek egyszerűsödnek az elvállalandó szállításhoz, megítélés bántalmazással és a II. csoportra nézve azon felül — egy kiló és előlegesen már felbontandó levelekben — még 20 cm. nagyságú mintadarabokkal ellátandók.
2.) Ajánlatok a csoportokban felsorolt összes tárgyra és nem egyes cikkekre tehetők.
3.) A zárt írásbeli ajánlatnak a szállítási vállalat csoport-egységi árain kívül még azon pittott egységi árból engedni (árengedély) — avagy a melyivel azokat pótolni (felpénz) kívánja. ezen felül pedig a vállalkozónak még azon nyilatkozatát is, hogy a jelen feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.
4.) Más ajánlati feltételeket avagy feltétlen kisebbbégi ajánlatot tartalmazó, ugyesztint a fennebbiekkel eltérő egység áron alapuló ajánlati levelek visszautasítottak.

5.) Azíránt, hogy a szállítvány a jelentkezett vállalkozók melyikére bízassék, a m. kir. belügyminisztérium határoz, mely fenntartja magának a szállítást, minden indoklás nélkül azon vállalkozóra bízni, kit legbizalmasabbnak fog tekinteni, — minél folyólag a szerződés csak az árlejtségi eredménynek felsőbb jóváhagyása után köthetők meg. A szállítást nyert ajánlattevő bántalmazás a szállítvány értékének 10%-ára kiegészítve, a kórház pénztárába letétbe vétetik.
6.) Az intézeti pénztár a letétbe vett ajánlati levél csontkitartásáért szavatol, de nem az állítólag beméltelt bántalmazás helyességéért is, miért is az ajánlati levelek postai pénzügyi küldemények mintájára 5 pecséttel látandók el.
7.) Minden ezen vállalatból eredő bérlet, postabér és egyéb költségeket a vállalkozó hordozand.
8.) A szállítvány a felsőbb jóváhagyás napjától számítandó 3 hét lefolyása alatt az orsz. Károli kórházba beszállítandó, hol is az biztományilag megtekinthető és a mustrákkal összeegyeztetve, ha azok mintaszerűeknek nem találhatók, a vállalkozónak visszaadandók, ki is azokat további 1 hét lefolyása alatt mintaszerűekkel pótolni köteles, mel esetben külön költség felszámításnak nincs helye.
9.) Ha vállalkozó köteleme ezen véghatáridő lefolyása után sem felel meg, szabad-ságába álland az intézetnek vállalkozó költsége és veszélyére egy újabb árlejtségi hirdetni, melynek költsége, mint szinte az intézetre hárulandó esetleges kár a vállalkozó letét óvadékából fog fedeztetni.
10.) Az érdembe hozott összegek a szállítónak bérletre nyugtájára a szállítvány kifogástalan és hiány nélkül átvétele után azonnal fizetettnek fognak. A zárt írásbeli ajánlatok **jövő szeptember-hó 13. reggeli 8½ óráig** a kórház igazgatóság irodájába beadandók, a hol is azoknak biztományilag leendő felbontása **reggeli 9 órakor** kezdődik meg. Később érkezendő ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.
Az írásbeli ajánlatok felbontása alkalmával szóbeli árlejtségeknek nincs helye.

Az országos Károli kórház igazgatóságától.

Kolozsvárt, augusztus 23-kán, 1875.

Dr. BAKONYI JÓZSEF.

Sz. 31792. X. 1875.

(368)

(1—1)

1175.

Hirdetmény.

A Kolozsvárt székelő m. k. pénzügyigazgatóság helyiségeinek 1875%-diki téli időnyben leendő fűtésére 135 bécsi öl 36 hüvelyk hosszúságú száraz hasábos bükfa szükségeltetve, ezen faszükséglet biztosítása céljából **folyó 1875. szeptember 15-ékre** írásbeli ajánlatok általi árlejtséssel ezen oly formán hirdettetik ki, hogy az ebből ezen m. k. pénzügyigazgatóságnál (piaceszor 7 sz.) benyújtandó és a 10% bántalmazással ellátandó ajánlatok, csak is a fent kijelölt hatánap **déli 12 óráig** fogadtatnak el.

Az írásbeli ajánlat 150 kros bélyeggel látandó el.
A szállítási feltételei ezen m. k. pénzügyigazgatóság iroda vezetésénél a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1875. augusztus-hó 25-kén.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

a leggyorsabban és felelősség.

Minden temetkezési üzemeknél folytonosan legolcsóbb és diszesebb, az első kolozsvári

diszes temetkezési intézet.
(Entreprise des pompes funébres.)

Főlvételi irodája bel-középutca t. p. minorita templom épületében

Temetéseket rendez:

Szegény sorsu temetést 18 frtól 20, 22, egész 25 frtig.
Tisztességes temetést 50 frt., 60, 70, 80, egész 100 frtig.
Disztemetéseket 4 és 6 fogattal, 150 frtól 200, 250, 300, 350, egész 400 frtig. (357) (2—3)
Családi cimerekkel, zenével, gyászalappal sat.
Nagy-raktára folytonosan el van látva, légmentes érczkoporsókkal 30 frtól egész 100 frtig, tölgyfa koporsók 20 frtól 75 frtig, fenyőfa koporsók minden nagyságba 1 frt 50 kr., 2 frt., 3 frt., egész 18 frtig.
Városi szegényeknek halotti koci ingyen adatik.

Teljes tisztelettel:

CZETZ PÉTER,
igazgató.

Nyomatott Stein János m. kir. egyetemi nyomdásznál az sv. ref. tanoda betűvel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(367)

(1—3)

STEIN JÁNOS

papirkereskedésbe, kedvező feltételek mellett — csak is szorosan a kereskedést illető teendők teljesítésére — felvétetik **gyakornoknak** egy 3—4 gymnasialis osztályt végzett erkölcsös magaviseletű ifju.

(362)

(4—6)

Hirdetés.

Válalva volt utolsó tagosítási, erdő szabályozási mérnöki munkálatom Belső-Szolnok megyében Al-ör község határának általam történt és végbevitt tagosítása által, — folyó-hó 13-kán kezdett és 16-kán bevégezett törvényszéki eljárás útján — végre lévén hajtva, megromlott egészségi állapotom miatt, kéntelen vagyok 28 évi tagosító mérnöki munkálkodásom után, mint működő tagosító mérnök a vállalkozástól visszalépni; — azonban határok, vagy közhelyek felosztása felett, valamint más a mérnöki szakmához tartozó kérdések eldöntése érdekében törvényszéki meghívást, vagy kinevezést, hitelesítő minőséget, ugy szintén egyesek, vagy községek érdekeit képviselni megbízást elfogadok, mely alkalmakkor 28 évi szerény munkálkodásom után szerzett csekély tapasztalataimat érvényesítendő, megbízóimnak érdekében eljárni ígérem. Lakásom jelenben Belső-Szolnok megye, Dócs 1875. augusztus 18-kán.

BALOG GYÖRGY, mérnök.

(6—*)

Mutató Időmérők

(319)

Egy darab ára szállítással együtt 1 frt 50 kr. aranyozva 2 frt. o. er. **Fakóidőmérők** külön 15 kr. megrendelésre, az órák utatnyom mellett beállítandók, vagy megrendelésre is pontosan tojástelnek. Megrendelések a **Fakóidőmérők, Bécs, Wehrasse 9 sz. Sechshaus, intézet.**

(351) (7—12)

Villámhárítók!

a legbiztosabbakat és legtar-tósabbakat, valamint torony-keresztet és lakatos-műveket évek óta leg-jutányosabban készít

Tagleicht Károly,

cs. kir. udvari lakatos, Leopoldstadt, Czernigasse 6 sz. a. BEOSSEN

WEIL-féle cséplőgépek

(133)

kaphatók

(14—*)

ifj. Weil Mór által
Majnai-Frankfurtban,
gazdasági csarnok

ifj. Weil Mór által
Bécsben,
Franzensbrückenstrasse 13 sz.

Derék tűgnökök óhajtanak.